

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemano velja:

Za celo leto predplačan 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl.40 kr.

V administraciji prejemano velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katal. Tiskarst.“, Vodnikov ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 246.

V Ljubljani, v ponedeljek 26. oktobra 1896.

Letnik XXIV.

P. n. volilcem velikolaškega, ribniškega in kočevskega okraja!

Dne 29. t. m. Vam je stopiti na volišče ter si izbrati poslanca za deželni zbor namesto prerano umrlega zaslužnega poslanca kanonika Kluna.

Podpisani osrednji volilni odbor katoliško-narodne stranke se je obrnil pismeno do svojih zaupnih mož v Vašem okraju za mnenje, katerega moža si izberó, da ga katoliško-narodna stranka postavi kot svojega kandidata za dopolnilno volitev. Na podlagi skoraj soglasnih odgovorov zaupnih naših mož priporoča podpisani odbor kot kandidata za dne 29. t. m. vršečo se dopolnilno volitev v deželni zbor gospoda

Ignacija Merharja,

posestnika in župana v Dolenji Vasi pri Ribnici.

Naš kandidat se je izjavil, da hoče, ako bi bil izvoljen, po vzgledu svojega prednika poslanca Kluna truditi se prav posebno za gospodarske koristi svojega volilnega okraja, katerega razmere tem bolje pozna, ker živi vedno v onem okraju. Neosnovano je in značilno za nasprotno stranko, da uprav sedaj še njeni agitatorji trosijo okrog laži, kakor da bi bil prejšnji gospod poslanec za odpravo krošnjarstva, s katerim se peča veliko prebivalcev tega volilnega okraja.

Ravno s tem se agituje od nasprotne strani tudi proti kandidaturi gospoda Merharja. Ravno nasprotno je resnica. Noben poslanec se v državnem zboru ni toliko trudil za pravice in koristi krošnjarjev, kakor pokojni poslanec Klun, in nobeden ne bo imel lepše prilike, v tem oziru delovati, kakor naš kandidat, ki od mladega živi v onem okraju in so mu zlasti tudi razmere krošnjarjev dobro znane.

Naš kandidat je neodvisen na vse strani, vzet iz srede volilcev, kmetovalec, torej bo gotovo umno in uspešno zastopal koristi kmetov volilcev.

Podpisani odbor je zato prepričan, da bode večina gg. volilcev dne 29. oktobra oddala svoje glasove županu iz Dolenjevasi g. Ignaciju Merharju.

Priporočamo tudi gg. volilcem, da do zadnjega vsi pridejo na volišče, ter da ondi ostanejo do konca, ker ako pride do ožje volitve, morajo biti vsi naši volilci na svojem mestu. V slogi je moč in to slogu priporočamo gg. volilcem tudi za to volitev. Čuje se tudi, da pride oni dan mnogo nasprotnih agitatorjev v Kočevje. Mi se trdno zanašamo, da vsi naši volilci ostanejo res volilni možje, ki poznajo svojo volilno dolžnost in se ne dajo nikomur strahovati, najmanj takim, katerim so koristi kmetov — zadnja briga.

Pogumno torej v volilno borbo in zmaga bo naša!

V Ljubljani 23. oktobra 1896.

Osrednji volilni odbor
katoliško-narodne stranke.

Ob otvoritvi slovenske velikovške šole.

Lepo, za slovenski narod v obče in za koroške Slovence posebej pomenljivo delo je končano! Včeraj se je ob navzočnosti mnogoštevilnih narodnjakov, neustrašenih mož-Slovencev slovesno blagoslovila in otvorila nova Ciril-Methodova slovenska šola v Velikovcu. Ta dan je bil pravi narodni praznik za slovenski Korotan, za ves slovenski narod!

Zadnji „Mir“ je prinesel Slovincem lepo zadeto podobo velikovške šole. Res lepo in jako primerno uravnana stavba je, ki bode zares na veliko korist velikovski okolici, v čast slovenskemu Korotanu in vsemu slovenskemu narodu.

„Narodna šola“ — blesti v zlatih črkah napis na krasni dvenadstropni hiši poleg župnijske cerkve v Št. Rupertu ob Velikovcu, na hiši, namenjeni slovenski mladini ne le velikovške okolice, marveč vsega slovenskega Korotana. „Narodna šola“ se glasi, ker novi, lepi dom hoče biti nadebudni mladeži slovenski res prava šola-učilnica, v kateri se bode učila in likala v domačem jeziku in pravem krščanskem duhu. Dolgo vrsto let bojujejo koroški Slovenci trpi boj za slovensko šolo. Dolgo let se že neustrašeno vkljub tolikim zaprekam potegujejo za to, da se šola vendar jedenkrat postavi na jedino pravo, jedino pametno podlago, na podlago versko in narodno, t. j. naj se poučuje naša mladina v pravem krščanskem duhu, na pod-

LISTEK.

Razmotrivanja mračnjakova.

Junak! Kedo ga ne občuduje? Pozni rodovi še stavijo ga otrokom svojim v vzgled.

V prvi vrsti diči ga pogum. Toda marsikaj, kar se kaže na zunaj kot pogum, ima, ako pogledamo bliže, čisto druge vzroke, kar vidimo tudi pri interpelaciji Ferjančičevi radi potresnih doklad uradnikom, o kateri trdijo zvedenci, da je bolj neka ouvertura za prihodnje državnozberske volitve, pri katerih bode poslanec Ferjančič zelo potreboval uradniških glasov v Ljubljani. Zaradi tega je baje dr. Ferjančič v tem slučaju prevzel nalogo ljubljanskega drž. posl. Kušarja.

Največji pogum pa je zatajevanje samega sebe, torej tudi največje junaštvo.

V tem zatajevanji pa se vadi sedaj naša narodno-napredna stranka.

Na to misel mora priti vsak, kedor le nekoliko resnim smatra vse to, kar nam je dosedaj govorilo glasilo te stranke.

Kako silno je napadalo Hohenwartovce, kako je iskalo povsodi nemčurstva.

Sedaj pa strastno dela za navdušenega Hohenwartovca, dela v družbi najhujših nemčurjev.

Zlobni jeziki imenujejo seveda tako početje škandalozen oportunitizem, navdušeni naprednjaki pa gotovo vidijo v njem veliko junaštvo.

Posebno značilno je za te napredne junake, da se jim je na stran postavil Turjaški gospod z vsemi svojimi uradniki, ter strastno dela za liberalnega kandidata.

Pač mnogo je bilo mej Turjačani junakov. Do gležnjev gazili so kri sovražnikov in najljubša gedba bil jim je glas bojne trombe. — Časi se spreminjajo.

Jeden sedanjih potomcev te slavne rodbine odložil je železni oklep, ter rajši izkazuje svoje junaštvo z agitacijo liberalnega kandidata.

Kaj je njemu kri!

Tudi volilni cviček je prav poseben sok, in iz mogočnih „štefanov“ teče na njegov račun skozi suha grla njemu udanih volilcev. Bojno trombo pa času primerno nadomeščajo hripave harmonike, katerih hreščeči glasovi v nemajo v srcih volilcev junaštvo.

In res, mnogo junaštva treba, da voli kmet liberalnega gospoda, ki je po volji graščaku.

Toda, saj je tudi liberalni kandidat pravi junak, in diči ga dragocena lastnost starega junaka Moltkeja, kateremu so prideli častni priimek „der grosse Schweiger,“ — tudi on pridno molči v drž. zboru.

Taki kandidatje pa so prav po vseči imenitnim gospodom. Od tod navdušenje Turjačana za njega.

Kam bi pa tudi prišli, ko bi v javnih zastopih sedeli samo možje, ki se ne ustrašijo spregovoriti rezke besede!

Kako rezke so besede, ki jih je svoje dni zapel jednomu Turjačanov, Anastaziju Grünu, nekdo v obraz:

Wenn im Grafensaal der Bauer
Düster Aug's es rings erblickt,
Was ihm vom Verdienste sauer
Hat der Gutsherr abgezwick't,
Alles in Gesetzes Grenzen,
Alles nach dem summum jus,
Das man oft nach alten Sentenzen
Als summa injuria schelten muss.

Kaj tacega je jako neprijetno, mnogo bolje je, boriti se proti klerikalcem:

Nur recht losschlagen über die Pfaffen,
Aber ja nicht gegen ihn mit den selbigen Waffen!

V takem boju se nemški plemič vedno lahko zanaša, da mu bode ščit in sulico nosil „Slovenski Narod“, toda

Es mangelt dessen Gepolter durchaus an Saft und Kraft,
Und nur im Phrasendreschen liegt seine Meisterschaft.

Tako so se našli vsi junaki in združili v znamenju volilnega cvička. Hohenwartovcem strupeno sovražni „Narod“ vzdignil je na svoj ščit Hohenwartovca Višnikarja, in Nemci prizadevajo si na vse

5h 30 m. v. M.

slanci dr. Gregorčič, grof Coronini, dr. Tuma in c. kr. okr. glavar Marenzi. Zivahno odobravanje. — Posebno grof Marenzi je vreden vse časti, ker je v resnici pravi vzgled za blagor ljudstva vnetega glavarja. Mej tem ko je učitelj iz Gorenje Trebuče gg. poslancem priporočal gradbo ceste čez Ščuro in zvezo z erarno cesto na Kranjskem, so se ljudje počasi razšli in shod se je končal v splošno zadovoljnost vseh.

Mej tem so Cerkljani prekrasno razsvetlili svoje hiše, kakor imajo navado le ob prihodu visocega gosta n. pr. višjega pastirja. Vse je bilo veselo in zadovoljno.

Ob 7. uri začel se je zabavni večer, katerega je priredila čitalnica v čast gostom poslancem, in je obsegal petje, govor, igro in prosto zabavo. Gg. posl. Tuma in glavar sta že prej odšla. Drž. poslanca sta se pa v ponedeljek popoldne odpeljala preko Škofje Loke na Dunaj, izpolnjevati svojo poslansko dolžnost.

Državni zbor.

Dunaj, 23. oktobra.

Vlada je predložila predlogo glede prodaje drž. nepremičnin, katere uporablja vojaška uprava, in uporabe dotičnih odškodnin.

Posl. Haase in tovariši interpelirajo min. predsednika zaradi gospodarskega boja Čehov na Moravskem proti Nemcem.

Po nekaterih drugih interpelacijah zbornica nadaljuje debato o domovinskem zakonu. V obravnavi je § 2.

Posl. Gross pogrša v izjavi vladnega zastopnika zagotovila, kaj namerava vlada storiti glede zavarovanja za starost in slučaj onemoglosti. Govornik se boji, da se bode to vprašanje odlašalo leta in leta, ter naglašaja nejasnost zakona. Vsaka občina bode skušala utajiti desetletno bivanje dotičnika v občini, in zato treba jasnejšega besedila. Popolnem nejasno pa je, kaj je prostovoljni prenehljaj bivanja. Občine v tem oziru niso nepristranske. Zbornica mora sklepati jasne zakone; ker pa ta načrt ni jasen, torej naj se vrne odseku, da ga predela.

Posl. Peschka priporoča § 2., ter ugovarja, da bi bila mesta preveč obremenjena po novem zakonu. Kdor je nad 10 let v kaki občini, ta je že toliko marljiv, da ne bode navadno iskal ubožne podpore od občine. Mesta itak laglje skrbe za reveže, ko kmečke občine.

Pri glasovanju je bil predlog dr. Grossa, da se vrne načrt odseku, odklonjen s 158 glasovi proti 47.

V obravnavo pride § 3., ki določa, da ima pravico zahtevati vsprejem v občino ne samo prosilec sam in njegovi nasledniki v domovinski pravici, ampak tudi dosedanja domovinska občina in pa tista občina, kateri se je bil brezdomovinec po 3. odstavku domovinskega zakona pridrlil. O vseh domovinskih spremembah se imajo občine mejsebojno obveščati.

Proti tem določbam so govorili posl. Noske, dr. Funke in dr. Kronawetter, ki so vsi poudarjali vzlasti stilistično nedovršenost tega para-

grafa. Posl. Funke je predlagal, da naj se konec paragrafa glasi:

„Vsaka občina je obvezana, o vsprejemu kake osebe v domovinsko zvezo obvestiti dosedanjo domovinsko občino.“

Pro so govorili posl. dr. Götz, Hagenhofer in dr. Byk. Slednji pobijal je na široko posebno 2. odstavek § 3. in izvajal, da bo iz njega izviral samo veliko nepotrebne pisarije in se ljudstvo nadlegovalo. Zato predlaga govornik, da naj se ta odstavek črta.

Posl. dr. Keil in dr. Marchet stavita posebne predloge k § 3.

Vladni zastopnik baron Schwarzenau izjavi, da se vlada izreče proti predlogom posl. Keil in Noske, da pa nima nič proti temu, ako se vsprejmeta predloga posl. Funke in Marchet.

Na predlog gospoda posl. Povšeta se debata zaključila.

Generalni govornik posl. Kaftan polemizuje proti nemško-liberalnim in nacionalnim poslancem, kateri vedno govorijo o inveziji nemških mest po čeških delavcih. Govornik priporoča obravnavati paragraf v vsprejem.

Pri glasovanju se vsprejme § 3. s spremembami, katere sta predlagala posl. Byk in Funke.

Paragraf 4. se vsprejme s spremembami, predlaganimi od posl. Götz in Pininski.

Zatem se seja zaključila. Prihodnja seja bode v ponedeljek, dne 26. oktobra ob 11. uri dopoldne.

Ratio Mac Nevinensis.

V Celovcu, dne 22. okt.

VI.

V št. 219. priobčil je „Slovenec“ rekurz, kojega je vložil na deželno vlado naš rojak gosp. M. Stih radi obsodbe, kojoj si je stekel pri c. kr. okr. glavarstvu celovškem zaradi svojega govora na Trati pri Glinjah.

Gosp. Stih je proti Mac Nevinovemu nasilstvu nastopil občepostavno pot priziva na višjo instancijo in od le-te pričakoval zadoščenja za storjeno mu krivico in javne rehabilitacije svojega neomadeževanega imena. In pričakal jo je! V rokah imamo dekret, s kojim je slavna deželna vlada rešila omenjeni rekurz. Zadovoljni smo z vspehom, toda najodločneje moramo grajati uradno pačenje oziroma uradno nezmožnost našega lepega slovenskega jezika. Za eksempl uradne slovenščine pri c. kr. okrajnem glavarstvu celovškem naj se nam dovoli, da omenjeni odlok prijavimo dobeseboma po izvorniku. — Slove tako-le:

St. 26.940

Gospodu Martin-u Stih-u
posestniku u

Sv. Janiž-u

S tuhradno razsodbo dne 17/9. l 1896 šte. 23506 ste bili obsojeni na kazen 50 fl. zaradi prestopka § 11 c. naredbe 20/4. l 1854. šte. 96. d. Z. — Visoka deželna vladna je uslišala z ukazom dne 4/10. l 1896 šte. 12757 vaš rekurz

mater, ki ga je k prenašli sodbi zapeljala, dal umoriti. —

Ko so kmalu na to celi tropi kobilice pustošili polja in je zaradi pomanjkanja živil mnogo ljudstva pomrlo, skušal je jezo božjo, katero je po pravici smatral za kazen svoje krvoločnosti, s tem utešiti, da je iz pokrajine Sofale zopet poklical krščanskih učencikov v svoje kraljestvo. Glavar te pokrajine poslal je dva jezuita in na njegov nasvet pridružil se jima je iz Inhambane pregnani misijonar Andrej Fernandez. Cesar države Monomotapa jih je prav dobro vsprejel in ti trije delovali so z veliko vnemo in dobrim vspehom za razširjenje krščanstva, pa čez nekaj let jih je portugalski kralj nazaj poklical. Ta je namreč hotel z vojsko nad te pokrajine, da bi zase pridobil bogate zlate rudnike, iz katerih je dohajalo zlato k morju, in da bi se maščeval nad morileci misijonarja Silveira, čegar smrt je v njegovi družini, ki je bila jedna najodličnejših v deželi, povzročila veliko žalost in nevoljo. Zato kralj ni hotel misijonarjev v Monomotapi pustiti, da ne bi razjarjeno ljudstvo isto tako z njimi naredilo, kakor z njih prednikom. Svoji vojski pa je dodal štiri jezuite, ki naj bi skrbeli za njen dušni blagor, ki naj bi pa tudi skušali rodove, s katerimi bi prišli v dotiko, spreobrniti.

(Dalje sledi.)

in je odpravila tuhradno razsodbo ker ni po zakonu utemeljena.

C. k. Okrajno poglavarstvo
u Celovcu dne 18. Octobra 1896.

Za c. k. deželnega vladnega svetnika

Rainer I. r.

C. k. o. Comm.“

O stvari sami nimamo ničesar pripomniti. Odlok sam zadosti jasno govori. Gospod Stih se je oprostil, ker razsodba prve instancije „ni po zakonu utemeljena.“ Ta razsodba bila je tedaj protizakonita, protizakonito postopanje gosp. okr. glavarja, ki je gospodu Stihu po nekem svojem, bizantinsko mu udanem uradniku jedenkrat za vselej zabičal: „Ich kenne meine Gesetze!“

Protizakonito bilo je tedaj ravnanje onega Mac Nevina, ki je nekoč kot volilni komisar nad nekimi volilcem, ki je hotel ostati v volilni dvorani in paziti nad rednim poslovanjem pri volitvi, v svoji močelnosti zarenčal: „Ich dulde keine Controlle!“

Ali ni bila protizakonita tudi grožnja istega „plemenitega“ moža, katero se je drznil izustiti meseca novembra leta 1892 nekemu znanemu slovenskemu županu v obraz, rekoč: „Ich werde es so weit treiben, dass ich Sie noch um Haus und Hof bringe!“ — in to radi tega, ker se dotičnik ni hotel klanjati brezvestnemu sistemu gospoda Mac Nevina, ampak je bil in ostal trd in neizpros, mož jeklen! Vpričo tako klasičnih dokazov o vseskozi „zakonitem“ poslovanju gospoda celovškega okrajnega glavarja, nam ne treba opozarjati na mnogovrstne praktike, s kojimi je slavnoisti gospod za letošnjih deželnozborskih volitev skušal zadušiti kal zdravega in krepkega probujanja in političnega gibanja mej Slovenci na Korškem.

(Konfiskovanih 63 vrst.) — — — — —

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. oktobra.

Državni zbor. Minuli četrtek je rešil budgetni odsek razpravo o uravnavi dohodkov višješolskih profesorjev in potem nadaljeval debato o državnem proračunu ter rešil poglavja „uprava drž. dolga“, „nepremična državna lastnina“, „mitnice“, „najvišji računski dvor“, „pristanska in sanitetna služba“ ter nekaj manjših točk. Glede višješolskih profesorjev se je sklenilo, da pripadajo v šesti plačilni razred s 3200 gl. letne plače, ki se vsakih pet let do vstevši 20. leta poviša za 400 gl. Nadalje se je pa tudi nekoliko preosnovala določba glede njihove pokojnine. Najvažneje pa, kar se je ukrenilo povodom razprave tega zakona, je, da se poddrži koleznina. S tem korakom se sicer profesorjem ne godi posebna krivica, ker se jim je povišala letna plača, pač pa se godi in se bo morda godila krivica šolo obiskujočim krogom. Ko bi se bila koleznina popolno odpravila, bi bili višješolci oproščeni znatnih bremen, sedaj pa, ko se je poddržavila, se v tem oziru ni storilo ničesar, pač pa se je še celo bati, da se koleznina jednako šolniki poviša od slučaja do slučaja. S tem pa bo dijaštvo zopet udarjeno. Želeti bi bilo toraj, da bi se odsekov sklep v tem oziru glasil malo boljše. V sobotni seji se je vršilo posvetovanje o nujnih predlogih glede državne podpore po uimih prizadetim krajem.

Budgetni odsek je rešil v sobotni seji celokopu nujnih predlogov glede državne podpore vsled uim prizadetim krajem. Načelnik dr. Russ je poročal o veliki nesreči, ki je zadela južnoštajerske vinograde, in opozarjal vlado na veliko obsežnost, katero so zavzemale vremenske nezgode. Posl. Pacak nasvetuje vladi, naj se dobro pouči o navedenih razmerah. Posl. baron Schwegel opozarja na veliko škodo, kakoršno je trpelo v tekočem letu poljedelstvo, posebno pa še vinorodni kraji na Kranjskem, kakor tudi živinoreja, kateri je mnogo škodila živinska kuga. Posebno pa je opozarjal vlado na razne elementarne nezgode v deželi, kakor nevihte, povodnji itd. ter izražal nado, da se bo vlada dovolj prepričala o raztežnosti in resničnosti navedenih podatkov. — Finančni minister je nato izjavil, da ni lahko določiti gotov način glede obravnave o podpornih zadevah. Da vlada stori kar je možno, dokazuje že dejstvo, da je izposlovala cesarsko naredbo, predno se je zbornica pečala s to zadevo. Vkljub temu se bo pa vlada pri odločevanju o tem vprašanju ozirala na mnenje deželnih pred-

so bili za ta posel odbrani, šli so proti cerkvi z velikim loncem, da bi vanj spravili čarovniško orodje in je potem zažgali in uničili. Fernandez pa jim je šel že pred cerkvijo nasproti, vsprejel jih je osorno in ko so le dalje silili, razbil jim je lonec. Ta predrzen čin razburil je ljudstvo tako, da je videl kralj, da mora misijonarju odtegniti svoje varstvo in tako ga prisiliti, da hitro hitro zapusti Tonge in se poda na portugalsko ozemlje. Kmalu po njegovem odhodu zadušilo se je komaj zasejano seme krščanstva v Inhambane.

Ista nevarnost pretela je tudi v Monomotapi, koder je cesar velel, da morajo vse tiste domačine, ki so dan pred Silveirino smrtjo bili krščeni, pomoriti. Ta ukaz pa se ni izvršil, ker so mu nekateri bukazi, kakor so velikaše države imenovali, resno odsvetovali. Pripomnili so namreč knezu, katerega je sedaj le slepa strast vodila, da on sam in veliko glavarjev ravno tako smrt zasluži, kakor nižji podaniki, ako je to pregreha, glavo si z vodo obiliti dati. Ko so čez nekaj dni prišli v mestu stanujoči Portugalci k njemu in mu zaradi nedolžno umorjenega misijonarja, ki je iskal le blagor ljudstva, žugali z jezo Božjo in kraljevo osveto, se je cesarja polastil tak strah, da ni le obeh Mohamedanov, ki sta pred vsemi svetovala umor misijonarjev, ampak tudi svojo

stojnikov. Ti poznajo najbolje (!) razmere v svoji deželi. Konečno se je vsprejel predlog poročevalca, v katerem se vlada pozivlja, naj se natančno pouči o razmerah v posamnih deželah in naj v slučaju nujne potrebe zahteva potrebnih kreditov. — Nato se je nadaljevala razprava o državnem proračunu. Na vrsti so bila poglavja „koleki, takse in pristojbine.“ Pri prvi točki predlaga posl. dr. Gregorčič resolucijo, v kateri se vlada pozivlja, da predloži načrt zakona, s katerim se odpravi časniški kolek vsaj za tednike. Pri poglavju „pravosodno ministerstvo“ je govoril mej drugimi posl. Kaizl za zboljšanje stanja diurnistov, posl. Gregorčič pa zahteval, naj se smisel § 27. statuta najvišjega sodnega dvora raztegne tudi glede na slovenski jezik. Govornik se nadalje zahvali, da se je v proračun vstavila svota 100.000 gl. za zidanje poslopja za okrožno sodišče v Gorici, in pozivlja vlado, naj se prične kmalu z zidanjem. Dalje se je pritoževal, da stavi vlada prevelike zahteve glede poslopij za okrajni sodišči v Kobaridu in Cerknem, da se uraduje pri nekaterih sodiščih ob nedeljah mej službo božjo ter da se rabi v uradu v čisto slovenskem okraju zgolj nemščina, pri goriškem sodišču pa izključno italijanščina. Obširneje opisuje govornik porotništvo ter tolmaštvo in omenja konečno nekaj najnovejših krivic povodom imenovanj v pravosodni stroki v Trstu in Gorici. — Posl. Povše vpraša ministra, kaj namerava ukreniti glede ljubljanskega gradu, čegar posamni deli trpe več ali manj, ker se ne izvrše najpotrebnejše poprave. Pravosodni minister odgovarja na posamna vprašanja, mej drugim tudi, da se prične v najkrajšem času z zidanjem sodišča v Gorici in Kobaridu in da hoče uvesti natančne preiskave glede poslovanja pri sodiščih ob nedeljah, posl. Povšet pa odgovarja, da je bilo že pred njegovim nastopom določeno, da se opusti ta kaznilnica. On to le odobrava, ker se je osebno prepričal o zdravju škodljivih razmerah na tem zavodu. Nadaljne odredbe glede poslopij pa spadajo v področje finančne uprave. — Po nekaterih nadaljnjih pojasnili se je seja zaključila.

Razprava o domovinskem zakonu pokaže v marsikateri točki, da državni poslanci, kateri poleg vsega še prav slabo obiskujejo itak redke seje poslanske zbornice, tako da mora predsednik sem ter tje napeti vse sile, da zbobna v dvorano potrebno število poslancev, in da je za marsikoga umestna opazka nekega poslanca pri pozivu nekega njegovega sodruha: „Ta pride šele prvega“!, nimajo in nočejo imeti vrhu vsega tega še pravega pojma o potrebah kmečkega in delavskega stanu. Pri sedanji preosnovi domovinskega zakona se namreč ne gre samo zato, da se razbremene kmečke občine, in se ob enem ozira tudi na mestne občine, marveč treba se je, in sicer menimo v prvi vrsti, ozirati tudi na one državljane, ki so še brez domovinske pravice in ki jo dobe v smislu novega zakona v tem ali onem kraju. Po dosedaj vsprejetih določbah pristojna pa ta pravica državljanu šele tedaj, ako je dovršil 24. leto in bival 10 let neprestano v jedni in isti občini. Tukaj se pa pogreša določba, kaj se zgodi z onimi, ki ne bivajo določeno dobo v jednom in istem kraju, bodi si da jih k temu menjavanju silijo delavske razmere ali kaj drugega. Tak revež ne pride svoj živ dan do domovinske pravice, in bo vsled tega na stare dni moral trpeti vedno preganjanje iz jednega kraja v drugega, ker se ga bo branila vsaka občina. Konečno ga bo moral vsprejeti vendar le jedna iz mnogih občin, in bo morda popolno po krivici morala prenašati ne ravno lahko breme oskrbljevanja revežev. Na ta nedostatek sedanjega zakona je opozarjal v večrajšni seji posl. dr. Gross, toda njegov predlog je bil odklonjen s 158 proti 47 glasovom. Kdo se briga za siromaka-trpina, ako se le njemu dobro godi.

Okrajni katoliški shod v Limonovi v Galiciji se je otvoril 22. t. m. Vdeležuje se ga približno tisoč oseb, večinoma članov poljske kmečke zaveze. Predsednikom je bil na prvem zborovanju izvoljen grof Dembicki, njegovim namestnikom pa poslanec Potoček in kanonik Kolor. Razprav se vdeležuje tudi ondotni okrajni glavar. Izmej poročil na tem shodu so bila najzanimivejša ona o katoliškem gibanju, le žal, da se to ne more tako razvijati, kakor po drugih deželah, ker ima v svoji sredini mnogo židovskih kapitalistov, poleg tega pa tudi več ali manj oviralcev iz sredine poljskih žlahčičev.

Volitvena borba na Ogerskem. Jednajst oseb ubitih in nad 50 ranjenih, tako se glasi naj-

novejše poročilo iz ogerskega volitvenega bojišča, predno se je pričela prva volitev. Povsem so torej opravičene grozne slutnje, ki se pojavljajo v glavah vseh dobro mislečih ljudi, ako pomislijo, kaj se še vse pripeti, predno mine 6. november, ko mora biti končana vsa volilna borba. Vojaštvo po celi Ogerski in tudi ob štajerski in gališki meji je vedno pripravljeno, da pomirljivo (!) poseže mej razburjene duhove. Ves prizor v teh dneh se da najbolje primerjati z veliko vstajo na Kreti ali na Kubi, koder se pobija in pokončuje, karkoli kedo doseže. Vse to pa povzročujejo po vladnih poročilih samo nahujskani pristaši katoliške ljudske stranke. V potrdilo, da so vsa taka poročila popolno neosnovana, pa navajamo sledeče naznanilo na notranje ministerstvo, katero je doposlal kandidat katoliške ljudske stranke, dr. Burjan. Glasi se: Župan dr. Sramko in mestni glavar Bruolt sta nahujkala prebivalstvo, da je napadlo mirno skozi kraj idoše volilce ljudske stranke z jajci in kamenjem, dva uradnika sta sama pobirala kamenje in je metala na volilce in orožnikom celo zapovedala, naj streljajo na volilce. Vender so bili pa orožniki toliko usmiljeni, da niso hoteli streljati na nedolžne volilce. Ta upornost je glavarjeve pristaše tako razburila, da so takoj brzojavno zahtevali stotnijo vojakov. — To naznanilo dovolj pojasnuje, čemu se rabi vojaštvo v sedanji volilni borbi. Ko vladna stranka v katerem si koli okraju ne more zmagati moralno, pomaga si s silo do fizične zmage. V te svrhe pa ne zadostuje niti domače ogersko vojaštvo, marveč se mora pozivati tudi tuje vojaštvo, da prisiljeno brani nasilnosti vladnih pristašev. In potem se kedo čudi, da ne zmaguje katoliško-ljudska stranka.“

Hrvatski ban mora v zadnjem času hote ali nehote prenesti marsikatero neprijetno od strani opozicije. Opozicijski listi mu očitajo mej drugim, da je prebil več mesecev v inozemlju ali na lovu in da oskrbujejo njegova opravila drugi nepoklicani faktorji. Na ta očitanja se seveda z njegove strani dosedaj meritorno ni odgovarjalo. Jako značilno za bana Khuen-Hedervarija razmere je tudi nastopna opomba nekega ogerskega vladnega lista, katero je dodal ob času, ko je prvi zopet prevzel svoje posle v zagrebški palači. Dotična opomba slove: „S tem je rešena borba, ki je trajala več mesecev in katere posledica so bili zadnji nemiri v Zagrebu. Ob tej priliki je ban menil, da ga osreduja vlada ne mara dovolj podpirati, in je že hotel odložiti dostojanstvo, ko bi ne dobil migljeja od zgoraj. Od tega časa pa je opažati neko napetost mej ministerskim predsednikom baronom Banffyjem in zagrebškim banom in ni več nikaka tajnost, da je vladna stranka že iskala in tudi že našla njemu naslednika v osebi hrvatskega ministra Josipovića, ki je pri vsaki priliki pokazal, seveda na veliko kvar rodne mu zemlje, da je vsikdar prepokorni sluga osrednje vlade. Da se ta prememba ni že izvršila, baje ni kriva vladna stranka sama, in toraj se napeto razmerje tudi sedaj ni spremenilo. „Bud. Corr.“ skuša sicer oslabiti taka domnevanja, ko pripoveduje, da se je Banffy zelo razveselil povratka banovega iz inozemlja, posebno ker se mu je zdravje zboljšalo, vendar se pa jasno vidi, da tudi vladni aparat ne dela rad tako, kakor ne prija njegovim zapovedovalcem.“

Pološaj v Bolgartji. O dogodkih, ki so se pojavili v zadnjih dneh v Sredu, posebno pa v ministerskem svetu, se poroča iz zanesljivega vira nastopno: Ministerski predsednik Stoilov se je že pred nekaj dnevi odpovedal vzhodno-rumelijskim unionistom, ker se je nadjal, da se bode lahko branil proti njim in proti 30 pristašem Cankove stranke ter nekaterim Karavelonistom tudi v tem slučaju, ako se ne razpusti državni zbor ali sobranje. Minister premier je pa le prekmalu uvidel, da je njegova večina dokaj preslaba, da bi se mogla trajno vzdržati na krmilu. Vsled tega je delal z vso silo na to, da se razpusti sobranje, kar se je tudi zgodilo v zadnji seji ministerskega sveta. Opozicija je sicer že dlje časa slutila nekaj o predčasnem razpuščenju sobranja in vsled tega tudi skrbela za svojo bodočnost ter hotela to preprečiti s tem, da je nameravala izvoliti predsednikom svojega vodjo Cankova in s tem hotela prisiliti vlado k odstopu. Toda spodletelo ji je. Vlada pa je hotela pokloniti to čast dosedanjemu predsedniku Teodorovu, a ker se ji želja ni izpolnila, pokazala je svojo jezo s tem, da je razpustila sobranje in razpisala nove velitve, ki bodo odločile mej konservativci in rusofilskimi unionisti.

Tedenski koledar.

Nedelja 25. okt.: 22. pobink. evang.: Dajte cesarju, kar je cesarjevega. Mat. 22. Krizant in Darija m. m. Ponedeljek 26. okt.: Evarist. p. Torek 27. okt.: Sabina d. Sreda 28. okt.: Simon in Juda ap. Četrtek 29. okt.: Nareiz m. Petek 30. okt.: Klavdij m. Sobota 31. okt. Volbenk šk. — Lunin spremin: Zadnji kraj 29. ob 4. u. 19. m. zvečer. — Solnce izide: 30. ob 6. u. 44 m., zaide ob 4. u. 43 mi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. oktobra.

(Presvetli cesar) je za novi zvonik podružne cerkve v Gorenji Lokvici, okraj črnomaški, daroval 300 gld.

(Dopolnilna deželnozborska volitev.) Poroča se nam iz volilnega okraja, da „Narodovi“ agitatorji begajo naše volilce, češ, da iz drugih občin naši volilni možje ne pridejo volit v Kočevje. To je le slepilna agitacija, ki pa ne bo imela nobenega uspeha, kajti vsi naši volilci gotovo pridejo v Kočevje, da oddajo svoje glasove ter pokažejo, da tri četrtine slovenskih volilnih mož tega okraja je za našega kandidata.

(Konfiskacija.) Sobotno številko nam je radi članka „Ratio Mac Nevinensis“ zaplenilo državno pravdnštvo. — Da oškodujemo cenjene naročnike, dodali smo današnji številki še pol pole priloge.

(Največje slovensko agitacijsko društvo.) Sobotna „Tagespost“ nekako otožno naznanja, da je sedaj „zumeist von importierten Slovenen geleitete“ Mohorjeva družba v Celoveu jela razpošiljati knjige mej člane, katerih je nad 70.000. — Naj bi pač Nemci posnemali delavnost te družbe, žalostno dostavlja „Tagespost“. Mi pa se veselimo krasnih sadov, katerih se veseli Slovenija, zedinjena vsaj v Mohorjevi družbi.

(Duhovniške izpremembe v ljubljanski škofiji.) Premeščeni so č. gg. kaplani: Frančišek Dimnik iz Leskovca na Trebelno, Rafael Vinkler z Mirne v Leskovec, Josip Mensinger iz Trebelnega na Mirno.

(Razširjevanje deželne prisilne delavnice.) Vsled sklepa deželnega zbora se bode prihodnje leto sezidalo dvoje poslopij, v katerih bodo stanovanja za paznike.

(Z ozirom na notico: „dopolnilna deželnozborska volitev“) z dne 23. t. m. v št. 244 „Slovenca“ prosim, da sprejmete v prihodnjo številko popravek, da ni res, da sem po volilnem okraju ali sploh kje ali kedaj trosil vest, da je hotel umrli poslanec kanonik Klun oškodovati ribniške in kočevske krošnjarje. — Na Dunaju, 24. oktobra 1896. Fr. Višnikar, državni poslanec.

(Slovensko gledališče.) Bili so za naše gledališče kaj tužni časi, ko se je rodil Foersterjev „Gorenjski slavček“, kateri pride v petek v novi obliki, popravljen in prenarejen, na naš oder. Pokojni dr. Zarnik je bil l. 1869. v deželnem zboru predlagal, naj se dovoli za razpis daril 1100 gld. in sicer 250 gld. za izvorno žaloigro, 250 gld. za izviren igrokaz, 250 gld. in 200 gld. za dve opereti in po 75 gld. za dva libreta. Vsled razpisa je došlo dež. odboru 11 dramatičnih in glasbenih del in dež. odbor je prisodil prvo darilo, jedino katero je oddal, gosp. Antonu Foersterju za opereto „Gorenjski slavček“. Foersterjevo delo se je bilo v pre-sojo predložilo najodličnejšim češkim skladateljem tiste dobe in ti, mej njimi sam Smetana, so se izrekli najlaskaveje o njem. „Gorenjski slavček“ je prišel prvič leta 1872. na oder. Kak uspeh je dosegel, se razvidi iz tedanjih listov. Delo, katero se bode pelo v petek na našem odru, je le deloma tisto, katero je pred leti navduševalo občinstvo. Prvotni libreto, kateri je spisala gospa Lujiza Pesjakova, je dal g. Foerster preurediti, sam pa je predelal vso skladbo in ustvaril malone povsem novo delo in sicer opero, o kateri izreče občinstvo svojo sodbo v petek. Foersterjevo ime samo nam je najboljši prok zato, da imamo pričakovati muzikalno dovršeno delo in da bode „Gorenjski slavček“ v svoji prenovljeni obliki gotovo imel še lepši uspeh nego takrat, ko se je prvič prikazal na našem odru.

(Odkritje nagrobnega spomenika rajn. A. Pra-protniku) bode v četrtek dne 29. t. m. s sledečim vspeodom: 1. Ob 10. uri sv. maša, katero bo daroval č. g. katehet I. Smrekar. 2. „Nad zvez-

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan

izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarSKI mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, poštno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejše do najfinejša oblike.

IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pristrojov za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
sv. Petra cesta št. 17.
priporoča preč. duhovščini vgladno svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetlinic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vaprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo poštno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzijevejšča
priporoča se prečastiti duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in dobrotnikom v
najnatančnejše izdelovanje
**monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljša kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlatar, Križevniški trg 4, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izdelo-
vanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznano natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten),
slike, cofe, kroglice za vrvi itd.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s svoto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Austro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvitke in mēd priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lectar, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi mēd v satovji, pitaneč
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje mēd v panjih, sodčkah, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vljasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporoča v najnatančnejše izvrševanje
vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
Stol
iz trdega lesa, politiran v orehovi
barvi,
večja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvi.
Mojstra pleskarja c. kr. državnin c. kr.
priv. južne železnice priporoča a se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njujino
stroko vštavajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vgladno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnatu barve v ploščevinastih pušicah.
Največja zaloga karbolinaja, maščobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar **IVAN URAN** Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
njih stroko
priporočata lepo svojo spadajočih
zalogo trpežno v ognju iz-
delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kalš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar
v LJUBLJANI
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo
zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjajo
v Ljubljani, Semenišče (za vodo)
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Zaloga rezilnega orodja in kirurških instrumentov
Ljubljana **Alojzij Vanino** Ljubljana
Stari trg 6. Valvasorjev trg 4
priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarje, britve
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franjo Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključe iz aluminija. Posebej
še se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živeca
zobozdravnik **A. Paichel**
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

Franc Pavšner krojač v Ljubljani,
Stari trg 4 nasproti c. kr. gimnaziji
se priporoča preč. duhovščini in sl. občin-
stvu v naročila na **duhovniško in o-
civilno obleko** po poljubnem kroju. zago-
tavlja joč trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporoča v pedkavanje konj in razno-
vrstnih voz, ima tudi v zalogi
raznovrstne voze in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, zimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapecl-
ranje in dekoriranje dvan in sob, ka-
tere tudi špalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbori
priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

FR. TOMEČ
pozlatar v Ljubljani, Streliške ulice št. 14
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. zago-
tavlja joč zanesljivo delo in nizko ceno.

Alojzij Erjavec pr. Zor
čevljar — Ljubljana, čevljarske ulice 3
se priporoča prečastiti duhovščini in
sl. občinstvu v naročevanje
raznovrstnega obutala
katero izvršuje od najpriprostejšega
do najfinejšega, iz zanesljivega blaga
prav trpežno in cenó.

JANEZ DOGAN
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj** itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izbornu blago.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljblo-
dove diake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporoča
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatrazen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela

Vizitnice
v poljudni obliki priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štruktiji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob primicijah, svatovščinah, imen-
dneh in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Lapponi-ju g. lekarnarju **G. PICCOLI**-ju
v Ljubljani prirčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
želodec.
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi slaviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham
Piccolijevo želodčno tinkturo,
katera krepa želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

V smislu § 37 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana se daje naznanje, da bodo

proračuni o prejemkih in troških

1. mestnega lotriškega posojila,
2. mestne klavnice, in
3. mestnega vodovoda

za 1897. l. od danes naprej 14 dni javno razgrnjeni v tukajšnjem ekspeditu občanom na vpogled.

Pri pretresovanju in konečni rešitvi teh proračunov vzel bo občinski svet slučajne opazke o njih v predvarek.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 14. oktobra 1896.

Dominik Demetz

podobar in izdelovatelj oltarjev
St. Ulrich, Gröden (Tirolsko)

se priporoča častiti duhovščini za napravo:

kipov, svetnikov, križev, božjih grobov, reliefov, križevih potov, oltarjev, prižnic, spovednic, krstnih kamnov itd.

v vsakršnem slogu in lesu s finim barvanjem in pozlačenjem pod skromnimi in realnimi pogoji.

Za res umetniško izvršitev dajem popolno poročstvo.

Ilustrovani ceniki in proračuni na zahtevo brezplačno in franko.

Sprčalo!

Jemljem si čast, v imenu tukajšnjega samostana Vam izreči popolno zadovoljstvo z lepim kipom sv. Frančiška, ki ste ga nam napravili, ter našo cerkev zelo zaljuba. 685 12-1

V Lincu, dné 6. maja 1896.

P. Klet Hirschrödt O. C.,
gvardijan.

100 do 300 glđ.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez lastnega premoženja in brez izgube, ako hoče prodajati postavno dopuščena državna pisma in srečke.

Ponudbe pod naslovom: „leichter Verdienst“ Rudolffu Mosse, Dunaj. (574 10-10)

Stanarinske knjižice

za stranke

z uradno potrjenimi

določbami hišnega

reda v slovenskem in

nemškem jeziku, z

razpredelbo za vpla-

čevanje stanarine, vo-

dovodne in mestne

doklade, dobé se ko-

mad po 15 kr., 10

komadov vkup 1 glđ. v

Katol. Tiskarni

v Ljubljani.

Razglas.

Novo ustanovljena

„Mestna višja dekliška šola v Ljubljani“

se otvori prve dni meseca novembra t. l. in sicer bode vpisovanje dné 5. in 6. novembra popoldne od 2.—4. ure v ravnateljvi pisarni (Breg, Zoisova hiša, II. nadstropje).

Dné 7. novembra bode vzprejemni izpit za tiste učenke, ki niso dovršile 8. razreda ljudske, ali 3. razreda meščanske šole.

Dné 9. novembra se prične po svečani otvoritvi redni pouk.

P. n. občinstvo se opozarja zlasti na nastopne točke štatuta:

§ 1. Mestna višja dekliška šola ima namen, podajati deklicam splošno izobrazbo in sicer višjo, nego jo morejo dobiti na sedaj v deželi obstoječih zavodih.

§ 2. Učni jezik za vse predmete je slovenski, izimši nemščino in zgodovino, ki se predavata v vseh letnikih v nemškem jeziku, da se učenke tem boljše privadijo tudi nemščini.

§ 3. Mestna višja dekliška šola ima tri letnike.

§ 4. Deklice, katere želé vstopiti v I. razred višje dekliške šole, se morajo izkazati s spričevalom VIII razreda ljudske, ali pa III. razreda meščanske šole in z dokazom, da bodo spolnile 14. leto vsaj v I. tečaju šolskega leta. — Imenovana šolska spričevala more nadomestiti tudi vzprejemni izpit, ki obsega v obče iste predmete, ki jih ima VIII. razred ljudske šole.

§ 5. Vsaka deklica vplača pri vpisovanju v prvi letnik 2 glđ. vzprejemnine in 2 glđ. prispevka za učila. — Šolnina znaša za vsako učenko 10 glđ. na leto.

§ 6. Pridne in ubožne učenke se morejo oprostiti od vplačevanja šolnine, ako zadoščajo onim pogojem, kakoršne zahteva naučna uprava od srednješolskih učencev.

§ 10. Na mestni višji dekliški šoli so nastopni predmeti obligatni: Veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, matematika, fizika, zgodovina, zemljepisje, prirodopisje, odgojeslovje (v II. in III. letniku), risanje, gospodinjstvo (v III. letniku) lepopisje, petje in telovadba.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo, ki pošilja na zahteve tudi učni načrt in štatut.

V Ljubljani, dné 8. oktobra 1896.

Ravnateljstvo mestne višje dekliške šole.

Velika 50 krajcarska loterija v Inomostu.

Predzadnji teden!

654 15-10

Glavni dobitnik

75.000 kron v gotovini

z 20% odbitkom.

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

i. Bazirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Velika izbira lepih, porabnih daril za božič in novo leto!

Najboljše ure po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

verižic, uhanov in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: Stenske (Pendel-) ure z godbo po jako nizki ceni. 711 2

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Gričar & Mejač v Ljubljani

Stonove ulice 9

priporočata največjo svojo zalogo narejene obleke za gospode in dečke:

vrhne suknje menčikofe, haveloke, nočne suknje, obleke za otroke,

sploh vse v oblačilo službe predmete,

nadalje

647 6-6

izvamedno veliko zalogo mičnih izbranih novostij namenjenih za jesensko in zimsko sezono

konfekcije za dame.

Originalni berolinski in pariški modeli.

Ilustrovani ceniki in vzorci blaga franko in zastoj.

Ustanovil leta 1767 Joh. Jak. Samassa v Ljubljani.

C. in kr. dvorni

ZVONAR

58 12-10

Albert Samassa v Ljubljani.

Livarna harmonično in melodično ubranih

ZVONOV.

Zaloga cerkvene priprave iz masivnega bronu, svečnikov, lestencev, svetiljk, altarnih križev, kanon-tablic, loncev za cvetlice itd.

Sesalnice

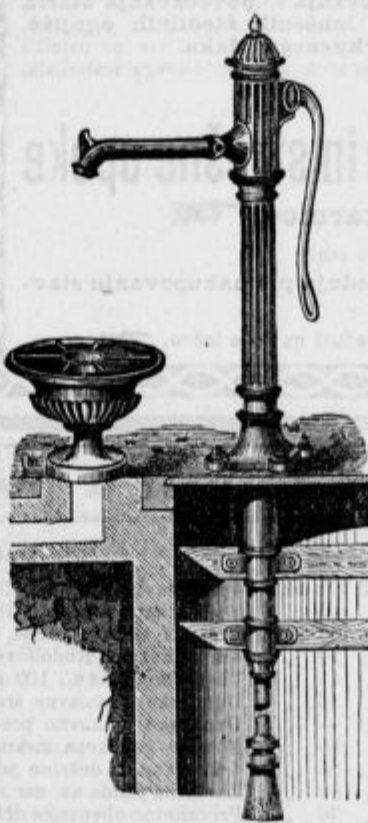
najboljše konstrukcije za razno uporabo: za pivovarne, tovarne, rudnike itd. itd.

Vodnjake (štirne)

popolne vodovodne naprave, kletne sesalke in potrebščine, cevi iz kovanega železa, cevi iz gumija in kopone cevi,

vsakovrstno kovinsko blago

ot: različne pipe in ventile, predmete za sklepanje in zapiranje pri napeljavah cevij, priprave za kopaljšča, varnostne priprave za parne kotle, mazilne priprave itd.

Livarna za medenino in kovino po modelih.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
bell chiffon, gladke na prsih,
brez svratnika, brez mandet,
27 vrst
jedna od glid. 1'10 do 2'75
šest " " 6'25 " 15'—

Srajce za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od glid. 1'— do 1'40
šest " " 5'75 " 7'75

Svitlice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do glid. 1'40
šest glid. 4'50 do glid. 7'50

Dvanajst ovratnikov
od glid. 1'80 do 2'20.

Dvanajst manšet
od glid. 2'30 do 4'50.

12 predlog
(Vorherlegen)
od glid. 2'25 do 5'—

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.
Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 43

Praško domače zdravilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi,

je staro, najprvo v Pragi rabljeno domače sredstvo, ka-
tero rane ohranjuje čiste ter zabranjuje in olajšuje vnetje
in bolečina ter je ohlajuje

V lončkih po 35 kr. in 25 kr.; po pošti 6 kr. več. —
Razpošilja se sleherni dan. 46 26-17

Vsi deli ovitka imajo poleg razvidno
oblastveno potrjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarua „pri črnem orlu“ v Pragi.

Mala strana, na vogalu Spornarjeve ulice 203.

Dražba cerkvenega vina.

Cerkveno predstojništvo sv. Peter pri
Mariboru bode dné 3. novembra t. l. ob
10. uri dopoldne svoj

vinski mošt

(60 polovnjakov) po dražbi prodalo.

Njegovih vinogradov šiba Božja ni obiskala,
zato ima letos tudi prav izvrstno blago. 713 2-2

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

IG. HELLER na Dunaju

29 8 II/2 Praterstrasse 49 208 20-16

Zastopniki se iščejo!

Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

J. Bendik-ova

v št. Valentinu na Nižjeavstrijskem

maščoba za
mazanje in likanje

je najboljšo sredstvo
za ohranjenje usnja

in se dobiva
v Ljubljani

le pri trdki

M. Supan

na Dunajski cesti.

Pred ponarejanji svari se sl. občinstvo. 112 25-20

Brisko vino, kostanj, češplje!

716 3-1

Vinski prekupei, krémariji in drugi, ki želé ku-
povati pristno mlado brisko vino, mošt
(rebulo) ali en gros domač kostanj, lepe
marone in olupljene žvepljane češplje, dobé
vse to najboljše in prav po ceni na naslov: Vinarsko
in sadjerejsko društvo za Brda s sedežem v Gorici.

Kathreiner-
je kot

primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile
za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih
ponarejenih izdelkov je
treba paziti na izvirne sa-
voje s imenom

Kathreiner

768 20-18

Prodaja materijala od knežjega dvorca.

Od porušenega knežjega dvorca v Ljub-
ljani prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi materijal,

kot: opeko, vezi, vrata, okna itd. itd.
na licí mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani,
Trnovski pristan št. 14.

Val. Accetto,
zidarski mojster.

554 62-34

Valentin Accetto,

zidarski mojster 161 45-35

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij
ali v popravljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih
poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč,
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glid. 940 —
Kreditne delnice, 160 glid. 367 25
London vista 119 85
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 58 80
20 mark 11 76
20 frankov (napoleonidor) 9 53
Italijanski bankovci 44 45
C. kr. cekini 5 86

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvrstnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stav-
benega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Priporočamo svojo brezdimno, brezajasto in
brezvonjavo

oglíno (kôks)

kot izvrstno kurivo za ognjišča, sobine peči, kakor tudi za
obrtiško kurjenje, kakoršno rabijo ključarji, kovači, sla-
ščičarji, kavarnarji, pralnice in likalnice, krojači, klo-
bučarji, za sušenje stanovanj in sob itd.

Cena iz tovarne do 50 kg. 2 kr. kg.
50 " 95 "
100 " 180 "

Večja naročila po dogovoru ceneje razpošiljamo vnanjim na-
ročnikom v žakljih ali vagonih.

Jedna vožnja na dom dostavljena stane 1 glid. 50 kr.

Plinova tovarna
v Ljubljani.

586 10-9

Dunajska borza.

Dné 24. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	101 glid. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 15 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 85 "
Avstrijska krona renta 4%	101 " 20 "
Oggerska zlata renta 4%	121 " 45 "
Oggerska krona renta 4%	99 " 15 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glid.	940 —
Kreditne delnice, 160 glid.	367 " 25 "
London vista	119 " 85 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 80 "
20 mark	11 " 76 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 53 "
Italijanski bankovci	44 " 45 "
C. kr. cekini	5 " 86 "

Dné 24. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 glid.	143 glid. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 glid.	155 " 25 "
Državne srečke l. 1864, 100 glid.	190 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " — "
Tisinske srečke 4%, 100 glid.	137 " 50 "
Dunavske vranavne srečke 5%	129 " 75 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 75 "
Posojilo goriškega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 45 "
Prijoritete obveznice državne železnice	222 " 25 "
južne železnice 3%	171 " 50 "
južne železnice 5%	128 " 40 "
dolenjskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 glid.	197 glid. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glid.	140 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glid.	17 " 60 "
Rudolfove srečke, 10 glid.	23 " — "
Salmove srečke, 40 glid.	70 " — "
St. Genois srečke, 40 glid.	71 " 25 "
Waldsteinove srečke, 20 glid.	60 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glid.	154 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3395 " — "
Akcije južne železnice, 200 glid. sr.	424 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 glid.	100 " 75 "
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	64 " — "
Montanska družba avstr. plan.	84 " 90 "
Trboveljska premogarska družba, 70 glid.	155 " — "
Papirnih rubljev 100	127 " 75 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.